

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Sortiendi varia genera, implicitum cum cacodæmone pactu[m]
inuolentia, & hinc illicita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

Episcop. 26.
9. 5. stato. Quare non nemo, qui per affrolabium conatus fuerat fu-
rem occultum nosse, etiam sine intentione dæmonem inuocandi,
ab altaris ministerio fuit suspensus, per annum; idq; ex gratia ac
dispensatione: nam secundum ius commune, in perpetuum, su-
spendi debuisset. Sunt enim non expressa tantum, sed etiam tacita,
cum hoste, pacta, inhonesta.

V I.

Ezech. 21.
21.

S. Hieron. in
cap. cit.

Osee. 4. 12.
Theophil. in
cit. loc. O-
see.

R. Moses in
explicat.
precepti ne-
gatiui. 52.

Hoc dicunt plerique, se pactum cum Orco non habere:
implicita sunt tamen hæc pacta; cum patre mendacij utiq; non
inenda. De hoc censu videri possunt, qui olim ab Ezechiele re-
prehensi sagittis sortiebantur: *Stetit rex Babylonis, inquit, in biuio,
in capite duarum viarum diuinationem quarens, commiscens sagittas,
interrogauit idola extra consuluit. Ad dexteram eius facta est diuinatione
super Ierusalem. Quem sortiendi modum S. Hieronymus sic expo-
nit: Stabit in ipso compito, & ritu gentis sue, oraculum consulit, ut mit-
tat sagittas suas in pharetram, & commisceat eas in scriptas, siue signa-
tas nominibus singulorum, ut videat, cuius sagitta exeat, & quam prius
ciuitatem debeat oppugnare. Ex mente igitur S. Hieronymi, his fuit
pharetra pro vrna; & pro calculis aut schedis sagittæ. Sed verba
Ezechielis (ad dexteram eius facta est diuinatione super Ierusalem) cõ-
firmant eorum sententiam, qui putant commixtas sagittas in æ-
rem iactas, & in quam partem caderent, dexteram, an sinistram,
versus Rabath, an Ierusalem, obseruasse. Quia autem idem He-
bræum verbum *commiscens sagittas*, etiam significat *lenigauit*, aut
poliuit sagittas, non desunt, qui arbitrentur, tangi augures, qui in-
splendenti cuspide, velut in crystallo, aut vngue, futura inspicie-
bant. Sed verosimilius est, hic castigari genus diuinandi, quod
Græci *Βελομαγτεία* quàm quod *Catoptromanticum* nominant.
Quod etiam refert D. Hieronymus id, de quo Osee ait: *Populus
meus in ligno interrogauit, & baculus eius annunciauit ei.* Theophila-
tus hunc ritum ita explicat: *Virgas duas statuentes, carmina &
incantationes quasdam submurmurabant: deinde virgis, demonum
operatione, aut effectu, cadentibus; considerabant, quonam utraq; earum
caderet, antrorsumne, an retrorsum; ad dexteram, vel sinistram. Sicq;
tandem responsa dabant insipientibus, virgarum casu, pro signis, vsi. Eun-
dem ad modum Nabuchodonosor vaticinabatur, ut Iezekiel habet.*
R. Moses Samsonis F. ritum sic exponit: *Decorticabant bacillum
ligneum, vno tantum ex latere, tum in ærem proijciebant. Si for-
tuito casu, primo iactu apparuisset superior pars decorticata; se-
cundo**

eundo autem iactu superior pars adhuc vestita, prosperum successum augurabantur: si primū prima pars vestita, infelicem: si utroque iactu vestitum, vel nudatum latus superiūs fuisset, mixtum euentum sibi pollicebantur. Ut ut sit, reperit Acheronticus Alastor, in omni superstitionis modo, imitatores. De antiquis Germanis, per amputatos, è fructifera arbore, furculos, supra candidam vestem, spargentibus, constat ex Tacito: de Persis & Scythis, per myricinas salignasque virgas, vaticinantibus, docet Cælius Rhodiginus & alij. Eundem morem Turcas Scytharum progeniem retinuisse Collenucij historiæ testantur. Sed & nostra tempora retinent antiqua vitia. Neq; enim Sueci tantū, velut diuina quadam virgula, aurum argentūque, vbi lateat, norunt hariolari; sed alij quoque conceptis verbis efficiunt, vt virgula recta, ad nomen rei, quem indagant, sponte sua, iunctis extremitatibus, in circulum coëat, & à cornibus velut lunetur.

Nimirum insignis Dei simia est diabolus. Quem non potest imitari, æmulatur. Scit olim Aaroni, virgula florente, sacerdotij prærogatiuam obtigisse, dicente Domino: *Loquere ad filios Israël, & accipe ab eis virgas singulas, per cognationes suas, à cunctis principibus tribuum, virgas duodecim, & vniuscuiusq; nomen superscribes virgæ suæ. nomen autem Aaron erit in tribu Leui, & vna virga cunctas seorsim familias continebit: ponésq; eas in tabernaculo fœderis, coram testimonio, vbi loquar ad te. quem ex his elegero, germinabit virga eius.* &c. Gessit & Moyses res prodigiosas, per virgam. Sed diuina vis non est perinde omni virgæ alligata. Itaq; sicut Pharaonis malefici fecerūt etiā ipsi per incantationes *Egyptiacas & arcana quadã similiter: proieceruntq; singuli virgas suas, quæ versa sunt in dracones:* ita hodie dum cacodæmon homines dementat, vt dum sunt Orcini, sibi diuini esse videantur. Illi scire debent, antiquam hanc esse antiqui serpentis artem, vt se in Angelum lucis transfiguret, fallacissimæque promissione dicat: *Eritis, sicut dii, scientes bonum & malum.* Accedit, hoc tempore, *diuinatorem sortem nec iussam à Deo, nec, sine peculiari instinctu Dei permissam; sicut adhuc permissa fuit, quando B. Dei Mater Iosepho sponsa data est, itidem virga eius germinante, vt quidam piè credunt.*

Diuinatorie sorti olim valde dediti fuerunt, Augustus, Tiberius, itémque rex Pergami Attalus. Vtinam & nunc non etiam multi magnates se sinerent in hoc barathrum præcipitari, vt con-

Tacit. de morib. German. Cæl. Rhod. lib. 7. antiq. lect. c. 29. Herodot. l. 1. Strabo. l. 15. Collenuc. l. 1. Rer. Neapolitan.

VII.

Num. 17. 2.

Exod. 7. 11.

Gen. 3. 5.

VIII.

Sueton. in Augusto & Tiberio.